

Ekonomik kriz bor madenini de vurdu

Dünya genelinde 2002 yılından bu yana artış eğiliminde olan bor ürünlerine talep, ekonomik kriz nedeniyle ciddi azalma gösterirken ETİ Maden'in bor satışları da yüzde 16 azaldı. Eti Maden'in geçen yıl bor ürünlerinden elde ettiği satış geliri, 435 milyon doları ihracat olmak üzere 451 milyon dolar olarak gerçekleşti. Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünce hazırlanan "Bor Sektör Raporu"ndan derlenen bilgilere göre, bor ürünlerine olan talep, ekonomik krizin etkisini gösterdiği 2008 yılının son çeyreğinden itibaren düşmeye başladı ve 2009 yılının ilk iki çeyreğinde en düşük seviyelerine ulaştı. Bor madenine talep, 2009 yılının ikinci yarısında ise genel ekonomik düzelme doğrultusunda iyileşme eğilimine girdi. Dünyanın en büyük bor pazarlarından ABD konut sektöründe görülen krizin, bu ülkenin en önemli bor tüketim alanlarından olan cam yünü gibi inşaat ürünleri üretimini olumsuz etkilediği belirtilen raporda, "Dünyanın en büyük ekonomisi olan ABD ekonomisinde ve diğer gelişmiş ekonomilerde yaşanan küçülme ve daralan ihracat talebinden bor da payını aldı" denildi. Raporda, dünya bor tüketiminin genel olarak dünya ekonomik büyümesi doğrultusunda bir seyir izlediği ancak 2009 yılında bor tüketimindeki daralmanın dünya ekonomisindeki daralmanın çok üzerinde gerçekleştiği vurgulandı. Bunun da ekonomik krizin, bor tüketiminin yaygın olduğu bölgeler ile inşaat ve otomobil gibi bor tüketimi açısından önemli olan sektörlerde çok daha yoğun yaşanmış olmasından kaynaklandığı belirtildi.

Rapora göre dünya toplam bor rezerv miktarında Türkiye, yüzde 72'lik pay ile ilk sırada yer alırken, Türkiye'yi yüzde 8 pay ile Rusya, yüzde 7 pay ile ABD takip etti. Dünya bor üretim kapasitesi 2009 yılında bir önceki yıla oranla önemli bir değişiklik göstermeyerek brüt bazda 4,8 milyon ton seviyelerine ulaştı. Fiili bor üretimi ise 2009 yılında yüzde 19 azalarak yaklaşık 3,29 milyon ton civarında gerçekleşti. Dünya bor tüketimi 2009 yılında bir önceki yıla göre yüzde 26,3 azalarak 2,9 milyon tona geriledi. Dünya bor talebinin yaklaşık yüzde 37'si Eti Maden, yüzde 28'i RT Borax, yüzde 35'i de diğer üreticiler tarafından karşılandı. Eti Maden'in 2009 yılında toplam bor ürünleri satış geliri, 435 milyon doları ihracat olmak üzere 451 milyon dolar olarak gerçekleşti. 2009 yılı yurt dışı bor kimyasalları ve eşdeğeri ürün satış miktarı, 2002 yılına göre yüzde 126 artarak 925 bin ton, yurt dışı bor kimyasalları ve eşdeğeri ürün satış gelirleri ise 2002 yılına göre yüzde 232 artarak 402 milyon dolar oldu. Eti Maden'in bor satışları 2009 yılında bir önceki yıla göre toplam ürün bazında yüzde 26 azaldı ve 1,1 milyon ton olarak gerçekleşti. Yine 2009 yılında Eti Maden'in bor satışları bir önceki yıla göre değer bazında yüzde 16 azalış göstererek 451 milyon dolar oldu. Eti Maden'in 2009 yılında dünya bor pazar payı, miktar (ton) bazında yüzde 37 olarak hesaplandı. Böylece Eti Maden bir önceki yılda olduğu gibi pazarda yine birinci sırada yer aldı.

Referans Gazetesi 2 Haziran 2010